

1) Bestyrelsens beretning – GF Ejby Vandværk 2024

Kære alle sammen,

Så gik der et år mere. Jeg har igen fornøjelsen af at skulle fortælle jer om året der gik, set inde fra Ejby Vandværk. Det har været et år præget af både optimering af interne processer og en hel del stillingtagen og forholden sig til den verden, der omgiver os. Der er nemlig sket en hel del, der påvirker os i vandverdenen.

1) En strategi med fire nøgletemaer

Vi arbejder i bestyrelsen efter en strategi, der fortsat orienterer sig efter 4 nøgletemaer, der overordnet strukturerer vores arbejde. De er som følger:

- Transparens – det skal være synligt og let tilgængeligt, hvad vi foretager os og hvad vi beslutter i bestyrelsen
- Kommunikation – og i forlængelse af princippet om transparens ønsker vi at kommunikere bredt om det
- Overblik, planlægning og fremtidssikring – eller som man siger i militæret 'styr på stumperne' – vi vil kende vores butik, så vi kan træffe de bedste beslutninger for selskabet og for andelshaverne
- Organisationsudvikling og samarbejde – så i forlængelse af princippet om overblik og fremtidssikring vil vi udvikle selskabet og undersøge forskellige former for samarbejder, der kan forbedre vores arbejde og det, vi producerer

Størstedelen af det arbejde, vi har lavet i det forløbne år, kan placeres under disse temaer, og de skaber således den røde tråd igennem det, jeg nu vil fortælle jer om.

2) Fakta om Ejby Vandværk

- ✓ 5 borer i Ejby + 2 i Højstrup
- ✓ Årlig udpumpning: ca. 260.000 m³
- ✓ Forsyner ca. 1930 andelshavere
- ✓ Vandafgift m³: 6,88 kr.
- ✓ Vandhårdhed 21 dH

3) Verden derude og dens indflydelse på os

For lige at starte med at tegne rammen om det, der optager vores tid på vandværket, vil jeg lige starte med at tage jer med en tur igennem nogle af de krav og udefrakommende dagsordener, der former vores opgaver.

4) Verden derude og dens indflydelse på os

Man kunne selvfølgelig nævne mange ting her. Der er krig i Europa, det amerikanske valg står snart for døren, råvarepriserne er i top og debatten om energikilder, miljø og klima synes bare hele tiden at tage til i intensitet. Og som vandforsyning er vi de facto en kritisk infrastruktur, som påvirkes af de her ting på forskellig vis. De regler, vi opererer under, ændres derfor løbende.

Det har nok ikke undgået nogens opmærksomhed, at grundvandets tilstand og bekymring for vores nationale vandkvalitet oftere og oftere er i medierne. Der ledes efter – og findes – flere former for det, der populært kaldes 'evighedskemikalier' rundt omkring, der ledes mere specifikt efter det end tidligere og måske ER der også bare mere i vandet, end der var i de 'gode gamle dage'. Det er jo en del af debatten, hvordan det, man finder, skal aflæses. Af samme grund indføres der hele tiden strengere og strengere krav om grænseværdier for forskellige grundstoffer, mineraler og andre sporstoffer, antal prøver, det skal tages og hvilken kontrol, der skal udøves hos vandforsyningerne.

En anden udefrakommende faktor, der påvirker vores praksis, er krav og udvikling i forhold til digitalisering og digital sikkerhed. Alle materialer og data skal digitaliseres nu, og der skal findes sikre måder at opbevare dem på. Der er nok også mange af jer, der har hørt om hvordan Fanø Vandværk blev hacket for et par måneder siden. Det kan lamme et vandværk pænt meget, hvis man pludselig ikke kan tilgå sine systemer. Og eftersom hackere har det med at være et par skridt foran alle andre, arbejdes der intenst på at sikre, at alle lever op til datakrav, der også hele tiden skærpes.

Endelig er der en massiv samfundsmæssig tendens, der peger på, at forbrugere som sådan er blevet meget bevidste om formen på deres forbrugsmønstre og ønsker at have mulighed for at holde øje med det på daglig basis. Det er også en tendens, der påvirker os, selvfølgelig.

5) Det praktiske og nære

Ja og hvad betyder det så i praksis for det brette vandværk på Ejbyvej?

6) Det praktiske og nære, overordnet

Konkret har det – i året der gik – betydet, at vi tager flere vandprøver, der testes for flere ting, end tidligere. Heldigvis har vi ganske udmærket vand i vores borer, men det vides selvfølgelig ikke, hvornår vi evt. finder pludselig finder 'noget'. Til den eventuelle tid må vi jo sørge for at håndtere det, men så er det jo også bare virkelig vigtigt at have tænkt scenariet igennem i forvejen. Og det handler jo ikke bare om at vente og håbe, man aldrig finder noget. Man bliver også nødt til at gennemtænke forsyningslinjer, nødforsyningsløsninger og forsyningskapacitet på sigt.

Vi arbejder også helt konkret med vores digitale sikkerhed. Både i form af lovpligtige digitaliseringskrav og i form af tiltag, som jeg fortæller jer om, om lidt. Vores brancheforening Danske Vandværker har også et helt batteri af kurser, som vores bestyrelsesmedlemmer kan deltage i, hvor man lærer om og får gode ideer til, hvordan vi håndterer det her.

Økonomien i Ejby Vandværk er god. Derfor har vi også lavet en omfattende plan for, hvordan vi bedst muligt tjekker, fornyr og optimerer vores anlæg, som jo efterhånden har nogle år på bagen. Vi er jo ikke en virksomhed, der skal spare op eller generere overskud. Vi skal hvile i os selv og skabe bedst mulig værdi for jer andelshavere.

En tiltrængt og nødvendig del af dette omfatter også deciderede nyanlæg i vores forsyningsområde, hvor vi selvfølgelig er forpligtede til at sørge for, at forbrugere der ønsker at blive tilsluttet vores forsyning har mulighed for at blive det.

7) Det praktiske og nære, konkret

Ja og for så lige at konkretisere de mere overordnede temaer, jeg lige har nævnt, er her en kort oversigt over, hvad vi så mere præcist har arbejdet med det sidste år. Der har som sagt været meget struktureringsarbejde og strategisk planlægning, som måske nok er sådan lidt usynligt, når man snakker resultater, men selvfølgelig er nødvendigt for at lægge fliserne for det konkrete arbejde.

Som jer, der var med sidste år, sikkert husker, fik vi ændret vores selskabsform til et AMBA. Det er super tilfredsstillende, og en bedre, mere tidssvarende og sikker struktur for os alle.

Derudover er vi i pipelinen med en ny hjemmeside, som vi barsler med senere i år. Der bliver både en mere moderne, lækker og intuitiv brugerinterface, en mere hensigtsmæssig opbygning og struktur samt bedre muligheder for tidssvarende kommunikation med jer og i bestyrelsen internt. Så det glæder vi os meget til at kunne vise jer.

En anden – slet ikke så lille nyhed – er, at vi udskifter vandmålere i løbet af – ja, det afhænger lidt af både hvornår leverandøren kan levere og installatøren installere, men målet og et fromt ønske er her i løbet af sidste halvdel af 2024 og første halvdel af 2025. De nye vandmålere, I får ud, fungerer

via en helt anden og meget mere moderne teknologi end dem I har nu, og det I især kommer til at opleve er, at de på sigt kommer til at kunne tilgås via en forbrugerapp, hvor I selv kan følge med i jeres forbrug. Der er mange ting, der skal findes ud af i den sammenhæng, bl.a. hvor og hvordan vi kan tilbyde jer support på den funktionalitet, så vi har altså ingen dato for, hvornår det kan tages i brug, men vi arbejder på sagen og skal nok holde jer opdaterede.

Endelig har vi for nylig besluttet os for, at det er tid for at få lavet en decideret tilstandsrapport for vandværket, så vi får eksterne ekspertøjne på, hvor det forventeligt kommer til at knage mest, og først. Tanken er, at et sådant overblik kan vejlede os virkelig godt i forhold til, hvordan vi skal håndtere vedligehold af mere omfattende karakter – hvad skal skiftes, hvad skal ikke – og hvorfor.

8) Lokale netværker: Sammen står vi stærkere

Og det fører os så frem til sidste overordnede struktur, nemlig hvordan vi som vandværk er organiseret i Køge kommune, sammen med og i forhold der er andre vandværker.

9) Lokale netværker: Sammen står vi stærkere

Der er selvfølgelig mange årsager til at sparre med andre, der er i samme båd som en selv. Det er blandt andet det, vi gør i Køge Vandråd, som er en struktur bestående af vandværker hjemmehørende i Køge Kommune, hvor vi mødes med jævne mellemrum og fortæller hinanden om, hvad vi laver og hvad der optager os. En af de store ting, vi diskuterer, er at der i Køge Kommune er en ny vandforsyningsplan på tegnebrættet. Faktisk er man allerede ret langt, og vi er inviteret til møde om skitsen her i overmorgen. Vandforsyningsplanen dikterer, hvilke vandværker der har forsyningspligt i hvilke områder, så det er vores små kongeriger, det handler om og det er selvfølgelig vigtigt, at det lander rigtigt og hensigtsmæssigt i forhold til vores respektive kapacitet og ledningsnet mv.

Der er også andre ting, man kan gøre, når man samarbejder. Vi kan måske for eksempel slå os sammen i forhold til vandanalyser, så vi måske kan opnå en bedre pris. Vi kan måske købe større hjem og til bedre priser, hvis vi koordinerer vores forskellige indkøb. Og endelig kan man jo drøfte mulige fremtider med hinanden – i en verden der, som jeg startede med at skitsere i denne beretning, er miljømæssigt-, datasikkerhedsmæssigt- og økonomisk sårbar og omskiftelig.

En af de ting, der er kommet frem under sådanne møder, er tanker omkring muligheden for, at man også rent produktionsmæssigt måske kunne opleve fordele ved mere konkret at slå sig sammen på et eller andet niveau. Og her er det mig magtpåliggende at understrege, at vi IKKE har aftalt noget som helst. Det her skal KUN opfattes som fri strategisk tænkning med henblik på at

skabe mest mulig tryghed og værdi i en usikker verden. Men som mange af jer sikker ved, har vores nabovandværk i Borup et projekt på tegnebrættet, der er døbt 'Fremtidens Vandværk' og med massiv projektstøtte fra blandt andet Danske Vandværker og Miljøstyrelsen håber og regner med at kunne stikke spaden i jorden på et tidspunkt mellem forår og sommer 2025. HVIS vi er interesserede, vil de gerne invitere os med i det projekt. OM, og i så fald hvordan og hvor meget, vil i så fald selvfølgelig være noget, vi i Ejby skal finde ud af i fællesskab. Vi trækker IKKE noget ned over hovedet på nogen, men vi vil heller ikke gå med skyklapper på.

10) Elefanten i rummet

Mens jeg har ført jer igennem denne beretning ved jeg jo godt, at en del af jer blot har siddet og ventet på, jeg skulle sige noget om kalkreducering. Så det vil jeg slutte af med. Ikke at der er så meget at sige, egentlig, for vi opererer for indeværende under en generalforsamlingsbestemt beslutning fra 2022, som pålægger os at udsætte arbejde knyttet til kalkreducering de næste 5-6 år og ikke bruge penge på det. Så det har vi selvfølgelig ikke gjort. Samtidig har vi i bestyrelsen lovet, at vi vil holde os orienteret om, hvad der foregår inden for kalkreduceringsteknologier og – praksisser, både generelt og i vores nærområde. Og det HAR vi selvfølgelig gjort.

Så summa summarum – her i Ejby, som de fleste andre steder i øvrigt, som jeg kan forstå på vandværksfolk landet over, kan de store følelser hurtigt komme i spil, når det handler om det her emne. Kalkreducering deler vandene – nogle er glødende fortalere, andre er lige så glødende imod. Det kan der være mange årsager til, og det er der også, her som alle andre steder. Men vi er samtidig ét selskab, én gruppe andelshavere, der bliver nødt til at kunne finde ud af tingene sammen og beslutte, hvad der skal ske på sigt. Vi kan ikke både kalkreducere og ikke gøre det. Vi bliver nødt til at kunne snakke sammen, konstruktivt helst, og acceptere, hvordan beslutninger træffes her i selskabet og acceptere, at her – som i livets andre forhold – kan ikke alle altid få det, de ønsker sig. Sådan er det desværre.

Det, jeg ønsker mig som formand for den her butik, er derfor, at vi – alle jer, som er her i aften, jer der udgør GENERALFORSAMLINGEN og dermed den højeste myndighed, at I lyner tålmodighedsvesten HELT op i halsen, tager en dyb indånding og bestræber jer på i det mindste at forstå og acceptere, at andre kan have en anden holdning end jer selv. Og at det er okay. Så tror jeg nemlig, der er håb for, vi kommer igennem denne generalforsamling på en måde, der gør os alle – og ikke mindst os i bestyrelsen – klogere på, hvad vi skal og ikke skal arbejde hen imod det næste år.

11) Tak for opmærksomheden

Jeg vil slutte med at sige tusind tak til bestyrelsen, som i ser HER - vores driftsansvarlige Sten Henriksen, vores regnskabsfører Erik Andresen samt vores måleraflæser Per Holm for godt samarbejde i året, der gik. Hvis det ikke var for jer, havde der ikke været meget beretning at aflægge.

På bestyrelsens vegne,

Sita Kotnis, formand